

Ilona Tunklová

Velký formát po sedmé

Začátkem července se uskutečnil na zámku ve Valticích na Břeclavsku již sedmý ročník mezinárodního malířského sympozia „Velký formát“. Stejně jako předchozí ročníky jej pořádalo Sdružení výtvarných umělců a teoretiků jihovýchodní Moravy za finanční podpory Nadace Českého fondu umění. Hlavním organizátorem a duší celé akce byl akademický malíř Jan Pospíšil, kterému se, se zarputilostí sobě vlastní, podařilo dát celou akci opět dohromady.

S určitou dávkou nadsázky lze říci, že od prvních ročníků vycházela Pospíšilova koncepce pořádání této akce spíše z onoho prapůvodního řeckého významu slova Sympozion (= duchaplný, vtipný rozhovor při a po hostině) než ze záměru přísně teoreticky mapovat dobové tendence, aktuální umělecké proudy či formulovat a stanovovat závazná témata pro jednotlivé ročníky. Valtické symposium dává účastníkům především možnost svobodné tvorby v úžasném prostoru valtické jízdárny, základní výtvarné prostředky a hlavně onen velký formát malířské podložky, který je velkou výzvou pro každého z nich. A záleží již jen na umělcích samých, jak se s ním vypořádají.

Pozitivní roli při vytváření specifického charakteru této výtvarné akce sehrává i „genius loci“ inspirativního prostředí lednicko-valtického areálu, ale především již zmíněný „ateliér“ jízdárny valtického zámku. Výstižně to vyjádřil výtvarník, který se sympozia účastnil letos již podruhé, Mikoláš Axmann: „Velký formát je zejména obrovský bílý strop jízdárny. S ním můžeme poměřovat svá vzepjatá ale malicherná gesta.“

I přes nebo právě pro absenci teoretiků umění či odborné komise se daří Janu Pospíšilovi oslovovat jednotlivé účastníky tak, že se i přes nesourodost jejich výtvarného projevu a individuálních povahových rysů dokáží na čas přizpůsobit a s dnes málo vídanou tolerancí tvořit ve společném prostoru a to dokonce k vlastní spokojenosti.

Kritériem jeho výběru je především kvalita tvorby jednotlivých autorů, což prokázaly nejen předchozí ročníky, ale platí to i pro ten letošní.

Ve Valticích se jich sešlo celkem devět, pět z České republiky, tři ze Slovenské republiky a jeden výtvarník z Maďarska. Na rozdíl od loňského ročníku, jehož někteří účastníci užili ve svém projevu i jiných výtvarných médií, byly letošní Valtice ve znamení „klasické malby“. Ostatně zástupci slovenské výtvarné scény - Veronika Rónaiová, Eva Ploczek-Lazuri a Róbert Makar tvořící volné sdružení „Indivisual“ si obhajobu prestiže malby jako klasické obrazové řeči vytkli přímo programově.

Veronika Rónaiová se věnuje klasickému žánru figurální malby. Téma ztráty individuality a odcizení vyjádřila postavami čtyř dospívajících chlapců se záměrně rozostřenými obličejí v televizi používaným rastrem. Její dílo nese název www.markiza-krimi.sk.

Její kolegyně Eva Ploczek-Lazuri se nechala inspirovat barokní sochařskou výzdobou valtického zámku. Na jejím obraze se v „lentilkovém světě“ neonové barevnosti volně vznášejí fragmenty lidských figur.

„Realita - iluze - abstrakce“ tak nazval své dílo Róbert Makar, který expanduje z obrazu ven nejen přidáním třetího rozměru (asambláží žlutého předmětu), ale také nepravidelným tvarem celého díla. I on přiznává vliv architektonických prvků (římsy, štuková výzdoba) prostoru, který jej při tvorbě obklopoval.

Budapešťský výtvarník Csaba Szegedi vytvořil hravé geometrické dílo s výstižným názvem „Spojité nádoby“. Sestává ze čtyř dílů, které se k sobě dají různě přikládat a vždy na sebe navazují, čímž vytváří vždy novou kompozici.

Nepřehlédnutelné dílo svou drásavou útočností vytvořila Galina Egerová z Litvínova. Ve svém obraze o 12 m² plochy s názvem „Diktátor“ vytvořila strašidelnou vizi o člověku, který ztrácí lidské svědomí a tím i lidskou podobu a mění se v nebezpečnou a nevypočitatelnou bytost.

Podobně sugestivně působí i dílo Vladimíra Franze s názvem „Prométheovy prázdniny“ a podtitulem „fetišistický oltář“. Škoda, že nebylo možné zachovat všechny verze, kterými toto dílo během malování prošlo.

Naopak nejmladší účastník sympozia, čerstvý absolvent VŠUP v Praze Patrik Hábl vytvořil v daném prostoru spíše lyrický triptych.

Horizontálními pruhy oddělené stylizované prvky pojednal ve velmi jemných tónech a dal promluvit i struktuře plátna.

Na svůj loňský rozměrný monotyp navázal Micoláš Axmann, který opět vytvořil rozměrem úctyhodné dílo. Letošní „duotypie“ s názvem „Domek“ je soutiskem dvou pigmenty malovaných a následně navlhčených pláten, tedy dvou pozitivů. Výsledkem jsou dvě plátna s nepřeborným množstvím valérů a struktur.

Kontrast dvou světů pojednal na svém rozměrném expresivním plátně nazvaném „Vážka“ Jan Pospíšil, zatímco na obraze „Tonda a Marie“ řeší ambivalentní vztah dvou lidí s ironickou, groteskní nadsázkou.

Desítky obrazů, která letos vznikla v bezprostředním dialogu s unikátním prostorem jízdárny, je dokladem toho, že valtické symposium je vskutku otevřenou tvůrčí dílnou, která z nezvyklého úhlu napomáhá precizovat pohled na současné výtvarné umění. Pokud vzniklá díla dostanou příležitost k následnému dialogu s diváky, splní tak symposium všechny předpoklady, aby se z něj stala prestižní výtvarná akce nejen v uzavřeném okruhu výtvarné a odborné obce, ale také u širší veřejnosti.

© Ilona Tunklová, 2002, (Ateliér 22/2002)